

Af Henrik H. Brandt,
direktør for Idrættens
Analyseinstitut

Sport mellem cirkus og farce

"Hvis vi ønsker at sporten skal ende som 'World Wrestling Federation', som ikke længere kunne foregive at levere sport og derfor ændrede sit navn til 'World Wrestling Entertainment', og som leverer programindhold i grænselandet mellem cirkus og farce, behøver vi blot at fortsætte i den retning, som vi har tilladt sporten at følge over de seneste årtier."

Sådan sagde det mangeårige canadiske IOC-medlem Richard W. Pound, da han åbnede debatten ved dette års Play the Game-konference på Deutsche Sporthochschule – det tyske sportsuniversitet – i Köln i dagene den 3.-6. oktober.

Advarslen fra manden bag IOC's oprydning- og reformproces efter Salt Lake City-skandalerne i 1998 blev bekræftet af mange oplægsholdere og konference-deltagere under konferencen. Et indtryk, der står tilbage efter Köln, er, at mens de mest forstenede og anløbne internationale sportsorganisationer uførtrodt fortsætter retningen fra de seneste årtier, er det ved at gå op for regeringer og andre medspillere i vores del af verden, at den er helt gal med sportens organisationer.

Selve sportens status som en positiv kraft i samfundet står på spil. Hvis ikke sportens internationale organisationer formår at forny deres demokratiske strukturer og holde bedre selvjustits såvel inden for som uden for kridtstregene, vil deres tag i såvel græsrodderne som de demokratiske samfunds magthavere erodere.

Hverken de globale underholdningsbrands i toppen af sporten eller det massive flertal af breddeidrætsudøvere

fortsættes...

Indhold:

- Krav om autonomi kan være et selvmål
- Cologne Consensus
- Danmark forrest i Europas breddeidræt
- Halvtomme byggerier efter megaevents
- Bagsiden af megaevents i Brasilien
- Gense Play the Game 2011

Foto: Tine Harder/Play the Game

Behovet for reformer i ledelsen af international idræt stod centralt i debatten på Play the Game 2011.

Sportens krav om autonomi kan være et selvmål

Korruption og mangel på åbenhed truer internationale idrætsorganisationer på deres status. Play the Game 2011 udsendte en deklaration med krav om en global konference om god ledelse i international idræt.

Af Trygve Buch Laub, Idrættens Analyseinstitut

Allerede på førstedagen af Play the Game-konferencen i Köln satte den belgiske statskundskabsprofessor Hans Bruyninckx fokus på idrætsorganisationernes ejendommelige opfattelse af deres plads i – eller snarere uden for – samfundet:

"Traditionelt har sportsverdenen opereret under exceptionel autonomi. Sportsaktiviteter foregår i en form for afgrænset sfære, afkoblet fra almindelige regler og reguleringer i samfundet. Det betyder, at en ansættelseskontrakt ikke rigtigt er en ansættelseskontrakt. En konkurs er ikke en rigtig konkurs. Og kriminelle aktiviteter er ikke rigtig kriminalitet."

De store internationale idrætsorganisationers ledelse foregår med andre ord i en lukket verden, som insisterer på minimal indblanding udefra i 'familiens' indre anliggender. Men dette virkelighedsbillede krakelerer i takt med, at korruptionsanklager og historier om ledelsesproblemer slipper ud fra det lukkede land og fjerner fokus fra spillet på banen. Den brede offentlighed har indset, at sportens integritet er truet,

fordi de største idrætsorganisationer forvalter deres autonomi uhensigtsmæssigt.

"Vi begynder at stille helt legitime spørgsmål: Offentlige instanser spørger, hvem der laver reglerne. Spørger, hvordan de efterleves, og hvis de ikke gør, hvem der har retten til at straffe regelbrud. Og de spørger om fordelingen af udgifter og indtægter i sportsorganisationerne. Helt overordnet bunder disse spørgsmål i kravet om bedre ledelse af sporten og større offentlig kontrol," sagde Hans Bruyninckx.

Behovet for reformer i international idræt havde en central placering i debatterne på Play the Game 2011. Diskussionen handler ikke kun om nogle få menneskers skalten og valten, men i sidste ende om sportens værdi for samfundet, lød advarslen fra det respekterede IOC-medlem Richard W. Pound, der i kølvandet på den for IOC livstruende Salt Lake City korruptionsskandale i slutningen af 1990'erne var blandt de hovedansvarlige for oprydningen og reformprocessen i IOC for at redde det olympiske image.

"Hvis vi ønsker at sporten skal ende

fortsættes...

på græsrodsniveau behøver dybest set være en del af Sepp Blatter og konsorters globale idrætsorganisationer for at kunne fungere. Offentlige instanser med deres stigende interesse i at fremme den brede idrætsdeltagelse, demokratisk medborgerskab og folkesundheden vil i stigende grad investere midler og opmærksomhed i andre tiltag end store sportsbegivenheder og en eliteidræt, der får stadigt vanskeligere ved at argumentere for sine positive bidrag til samfundet.

Indtil videre slører mange 'nye landes' stigende begejstring for at spille sammen med de globale idrætsorganisationer muligvis for tendensen. Men i vores del af verden er Richard W. Pounds dystre spådom allerede en realitet for mange af de traditionelle sportsorganisationer og sportsgrene.

Sporten har derfor mere brug for demokratisk debat, kritisk journalistik, fri forskning og ekstern kontrol end nogensinde før.

Et illustrativt eksempel på den påstand er skrækeksemplet 'World Wrestling Entertainment'.

Ganske rigtigt er amerikansk showbrydning ikke sport, men aftalt spil i rendyrket form, men hvis Richard W. Pound gav sig til at studere den børsnote-rede amerikanske underholdningskoncern nærmere, ville han konstatere, at når det kommer til ledelsesmæssige kompetencer, egenkontrol og gennemsigtighed i økonomi, ledelse og magtforhold forekommer den amerikanske underholdningskoncern i grænselandet mellem cirkus og farce i mange henseender at være lysår foran de internationale sportsorganisationers ledelser.

Richard W. Pound (tv.) opfordrede IOC til at gå forrest i en reformproces i sportsorganisationerne, mens Hans Bruyninckx (th.) pegede på, at offentligheden og myndighederne begynder at stille helt legitime spørgsmål til ledelsen af de internationale idrætsorganisationer. (Foto: Tine Harden/Play the Game)

som 'World Wrestling Federation', som ikke længere kunne foregive at levere sport og derfor ændrede sit navn til 'World Wrestling Entertainment', og som leverer programindhold i grænselandet mellem cirkus og farce, behøver vi blot at fortsætte i den retning, som vi har tilladt sporten at følge over de seneste årtier," sagde han.

Brug for større kontrol

Med deres nuværende isolation fra det omkringliggende samfund er det nærliggende at tro, at mange internationale sportsorganisationer har hjemme på en eksotisk ø og ikke i det centrale Europa. Men i Schweiz findes et lavt skattetryk og fordelagtige juridiske rammer for idrætsorganisationerne, hvilket har tiltrukket hele 47 hovedsæder for de største internationale sportsorganisationer i verden. I Schweiz er autonomien og friheden fra myndighedernes indblanding stor.

Men selv i det ellers så neutrale og forsigtige alpeland findes i dag kritiske røster, der taler for større offentlig indsigt og kontrol med, hvad der foregår på hovedkontorenes adresser.

Anne Schwöbel fra den Schweiziske afdeling af Transparency International, der bekæmper korruption, fortalte på Play the Game-konferencen, at sportsorganisationerne i Schweiz juridisk betragtes som NGO'er, hvilket i praksis betyder, at interne anliggender ikke er omfattet af den kriminelle straffelov, der forbyder virksomheder at betale eller modtage bestikkelse.

En vagthund mod korruption

Men hvorfor skal sportsorganisationer behandles anderledes end andre private organisationer, spurgte professor Jean-Loup Chappelet, der direktør på Swiss Graduate School of Public Administration. På konferencens afsluttende 'Change in Sport Day' argumenterede han for at oprette en international overvågningsinstitution mod korruption, som WADA er det for doping.

"Mange fans bekymrer sig ikke om den korruption, som foregår uden for banen, men myndighederne bør bekymre sig. Vi står over for et problem med udbredt korruption, både på og uden for banen," sagde Jean-Loup Chappelet, der tidligere selv har været ansat i IOC.

I dag er det kun medlemsorganisationerne, der kan kræve en sportsorganisationens interne regler og afgørelser prøvet ved en civil domstol, og det sker meget sjældent. Det er uholdbart, mente Jean-Loup Chappelet, der talte for, at offentligheden skal have større og mere direkte indflydelse.

"Der er brug for andre midler og et andet pres på sportsorganisationerne, og det er på tide at oprette en uafhængig vagthundsorganisation, der vurderer, hvorvidt sportsorganisationer følger givne standarder for god ledelse, og som kan lægge sag an mod organisationer, der ikke gør det. Denne instans burde også kunne undersøge korruptionsanklager og fungere som whistleblower for fans, medier, sponsorer og det politiske system. Man kunne kalde en sådan organisation for 'World Sport Watch'," foreslog Jean-Loup Chappelet.

Også Richard W. Pound, der blev WADA's første formand, kom ind på idéen om en lignende organisation mod korruption uden at gå så langt som Chappelet.

"WADA beviste, at det er muligt for offentlige myndigheder og sportsorganisationer at arbejde sammen inden for rammerne af et agentur. Men det er endnu alt for tidligt at sige, om denne model vil være effektiv i kampen mod de mange former for korruption, som i dag findes i sport."

Cologne Consensus

På trods af de forskellige synspunkter og vinkler på korruptionsproblemet, der blev præsenteret på konferencen i Köln, var der blandt de cirka 320 deltagere fra over 40 lande bred opbakning til en afsluttende deklARATION, 'The Cologne Consensus', som

fortsættes...

NYT FRA IND- OG UDLAND

Hård kritik af FIFA på Play the Game

I sin opsigtsvækkende tale på konferencen lagde den tidligere WADA-præsident og IOC-medlemmet Richard W. Pound ikke fingrene imellem i sin kritik af FIFA og organisationens manglende vilje til dybtgående reformer.

"FIFA har langt fra formået på pålidelig vis at demonstrere, at de anerkender de mange problemer, som de står over for. At de har viljen til at løse dem, at de er villige til at være åbne om, hvad de gør, og hvad de finder ud af. Og at deres opførsel i fremtiden vil være sådan, at omverden kan have tillid til ledelsen af sporten. Som det er nu, så tror jeg ikke på at en sådan tillid findes, eller at det ville være berettiget, hvis den gjorde," sagde Richard Pound.

Han opfordrede på baggrund af sine erfaringer med at rydde op i IOC efter den såkaldte Salt Lake City-skandale FIFA til at inddrage uafhængige kræfter uden for organisationen, hvis man vil rydde op i egne rækker på troværdig vis.

FIFA bebuder reformproces

FIFA vil indlede en reformproces som svar på de omfattende korruptionsanklager mod organisationen og flere af dens topledere. Ifølge FIFA skal en ny uafhængig komite for 'good governance' komme med forslag til, hvordan FIFA sikre større åbenhed i organisationen og bekæmpe korruption i egne rækker.

Komiteen bliver suppleret med fire såkaldte 'task forces', der skal se på lovændringer i FIFA, større åbenhed, en styrkelse af FIFA's etiske komite og mere fodboldrelaterede spørgsmål.

Medlemmerne af den nye komite bliver først præsenteret i midten af december efter et møde i FIFA's eksekutivkomite, men ifølge FIFA-præsident Sepp Blatter vil Transparency International blive inviteret til at deltage. Herudover er det FIFA's intention at bede repræsentanter for såvel fodboldinterne interessenter og en række eksterne aktører om at deltage i arbejdet.

Ifølge Sepp Blatter vil FIFA til december også genåbne de såkaldte ISL-akter, der dokumenterer det nu krakkede markedselskab ISL's bestikkelse af en lang række navngivne idrætsledere, herunder flere topledere i fodbold. FIFA vil efter eget udsagn overdrage sagsakterne til en uafhængig organisation, der skal analysere akterne.

Til gengæld er det usikkert, om de stærkt belastende ISL-akter, der dokumenterer bestikkelse for 141 mio. schweizerfranc, også vil blive åbnet for en bredere offentlighed. I det hele taget hersker der stor usikkerhed om af rækkevidden af FIFA's initiativer, der generelt modtages køligt eller afventende.

Mest positiv er Transparency International, der kalder FIFA's udmeldinger "et vigtigt første skridt".

Mere kritisk stiller Play the Games internationale chef, Jens Sejer Andersen, sig i en kommentar, hvori han på linje med flere internationale kommentatorer konstaterer, at FIFA endnu ikke har forpligtet sig til et reelt opgør med den korruptionskultur, der gennem mange år har gennemsyret organisationen.

"Indtil videre er det faktum, man med sikkerhed kan udlæse af pressekonferencen, at FIFA synger det samme omkvæd, man har sunget, hver eneste gang korruptionsanklagerne er blevet for alvorlige til at kunne ignoreres. Der vil ske forandringer. Engang i fremtiden. Stol på os."

Læs mere på www.playthegame.org.

blev udarbejdet i konsultation med flere af de inviterede governance-eksperter i løbet af Play the Game 2011 (se boks).

Konsensuspapiret er et bud på, hvordan et første skridt i genopbygningen af tilliden til de største internationale sportsorganisationer kan se ud. I første omgang med en kraftig opfordring til IOC om at sætte sig i spidsen for en generel reformproces i

sporten. Det vil komme til at koste sportsorganisationerne en smule autonomi, men ifølge Richard W. Pound er det det værd.

"Hvis sportens ledere ikke er villige til at betale, hvad end det må koste dem at sikre sportens integritet, vil de uundgåeligt opleve konsekvensen af deres egen forsømmelse," som han sagde i sin tale til Play the Game 2011.

Foto: Tine Harder

Dokumentation: Play the Games 'Cologne Consensus'

I konferenceudtalelsen 'Cologne Consensus: Towards a global code for governance in sport' anbefalede deltagere på Play the Game 2011, at den internationale idrætsbevægelse diskuterer og vedtager et internationalt kodeks for god ledelse i sport. Udtalelsen forsøger samtidig at bygge bro mellem til den organiserede idræt og omverdenen med et forslag om, at IOC sætter fokus på 'good governance' ved at afholde en bred verdenskonference.

Den fulde engelske tekst:

The participants in the Play the Game 2011 conference, held at the German Sport University Cologne, state that the problems related to mismanagement and corruption in sports are serious and widespread.

The conference participants, including stakeholders and experts from over 40 countries, are convinced that the fundamental integrity and credibility of the sports movement is at stake, and that this is weakening the role of sport as a positive force in society.

Existing principles, mechanisms and institutions to enhance good governance and counter corruption have proved inadequate.

The Play the Game initiative and its conference participants remain committed to influencing sports governing and oversight bodies, in every way possible, regarding the urgent need for change.

Play the Game 2011 recognises the central role of organised sport, and encourages the international sports movement and, in particular, the International Olympic Committee to take a leading role in bringing about the necessary change.

Therefore we propose the establishment of a Global Code for Governance in Sport based on a series of international standards covering inter alia:

1. Governance documents and practices, and democratic procedures
2. Representation principles, including age, gender, ethnicity, tenure and stakeholder issues
3. Principles of autonomy and cooperation with governments
4. Transparency and accountability, both operational and financial
5. Monitoring, compliance and enforcement, including the feasibility of an independent agency to this end
6. Development of grass-root sport
7. Education, sharing of information and best practices
8. Equity, inclusiveness, non-discrimination and minority protection

As a first step we encourage the IOC to organise a world conference before the end of 2012 in cooperation with governments, intergovernmental bodies such as the United Nations, the Council of Europe, OECD, the European Union and Interpol, sports stakeholders such as SportAccord, ANOC and non-Olympic sports organisations, as well as with representatives of elected athletes, sponsors, the gambling industry, the media community, academics, NGO's and other relevant experts.

The conference should be used to draft the code and the international standards for good governance in sport. The code and the standards would be formally adopted by the IOC, the NOC's, the international federations and their respective subsidiaries. Recognition and participation in international sports activities, as well as the bidding for and hosting of international sports events, should be made conditional upon adherence to the code and the standards."

Resultater og stjerner dominerer

Play the Game 2011 lagde ramme til præsentationen af de første resultater fra undersøgelsen 'International Sports Press Survey, som Play the Game sammen med Deutsche Sporthochschule i Köln og Macromedia Hochschule für Medien und Kommunikation i Hamburg står bag.

Sportsindholdet i 80 aviser fra 22 lande er blevet analyseret, og det står klart, at det stadig er sportsstjernerne, trænerne og deres præstationer, der dominerer avisspalterne. Hele 77,7 pct. af artiklerne fokuserer på det. I den helt anden ende af skalaen ligger sportspolitikken og sportens finansiering, som kun er med i henholdsvis 2,7 og 3,1 pct. af artiklerne.

Fodbolden er uden konkurrence den idrætsgren, som fylder mest i avisernes idrætsindhold. 40 pct. af artiklerne beskæftiger sig med fodbold, og i en række lande i Europa og Sydamerika udgør fodbolden mellem 50 og 85 pct. af alle artikler, der omtaler idrætsgrene.

Også i forhold til køn, er der en tydelig skævvridning i avisernes dækning af sporten. Det gælder i den redaktionelle dækning, hvor 85 pct. af de omtalte udøvere eller andre enkeltpersoner er af hankøn. Den samme tendens ser man på skribetsiden. I hele 92 pct. af de mere end 11.000 avisartikler, som har en navngivet journalist, er det en mandlig journalist, der har været ved tastene.

Idan forventer af offentliggøre et notat, som analyserer dækningen af idræt i de danske aviser, i starten af det nye år.

Sportsminister går efter anklager

Den brasilianske sportsminister Orlando Silva er trådt tilbage efter vedholdende anklager i pressen om, at han i forbindelse med indgåelsen af regeringskontrakter skulle have modtaget op mod 120 mio. kr. i returkommission til sig selv og sit parti.

"Jeg har besluttet at forlade regeringen for at kunne forsvare min ære," sagde Orlando Silva, da han den 26. oktober afgik efter et møde med den brasilianske præsident, Dilma Rousseff.

Hun trak ifølge nyhedsbureauet Reuters sin støtte til sportsministeren, da den brasilianske højesteret tidligere på ugen besluttede at starte en efterforskning af korruptionsanklagerne.

Orlando Silva har været en af de centrale personer i regeringens koordinering af de store investeringer i stadionbyggeri og infrastruktur op til Brasiliens kommende værtskaber for VM i fodbold i 2014 og OL i 2016, der i sig selv har været kritiseret og er omgærdet af beskyldninger om uregelmæssigheder.

Bl.a. efterforsker det føderale politi korruptionsanklager mod formanden for det brasilianske fodboldforbund og VM-organisationskomitéen, Ricardo Teixeira.

Foto: Geert Schneider/Flickr

Danmarks tilgang til breddeidræt er attraktiv for andre lande, og der er alle muligheder for at profilere Danmark i en europæisk sammenhæng på netop det område.

Danmark kan tage førertrøjen på breddeidrætsområdet

Andre europæiske lande kigger i stigende grad mod Skandinavien for at hente inspiration på breddeidrætsområdet. Øget EU-fokus på breddeidræt giver Danmark gode muligheder for at tage førertrøjen i Europa.

Af Ditte Toft, Idrættens Analyseinstitut

Breddeidrætten er for alvor kommet på den europæiske politiske dagsorden. Et kig ud over Europa viser stigende interesse i de enkelte lande og centralt i EU for modeller, der kan øge idrætsdeltagelsen. Særligt muligheden for at få flere sunde europæere vejer tungt.

Danmark er med helt fremme i Europa i forhold til idrætsaktive, viser europæiske tal for idrætsdeltagelsen, som blev præsenteret på Play the Game 2011 i Köln. Den danske tilgang til breddeidræt giver mange idrætsaktive og frivillige, og Danmark har derfor store muligheder for at sætte en idrætspolitisk dagsorden for breddeidrættens udvikling i mange andre lande.

Vurderingen deles af Danmarks Idræts-Forbund (DIF), der bl.a. mener, at Danmarks EU-formandskab efter nytår åbner en ekstra politisk mulighed for at få EU i tale på et område, hvor Danmark står stærkt. Fokus skal i den forbindelse være på at finde plads til idrætspolitiske breddesatsninger på den kommende EU-budgetramme for 2014-2020:

"DIF mener, at det danske formandskab skal bruges til at arbejde på forslaget om, at der skal være et sportsprogram i det

kommende budget, der får fokus på at styrke den europæiske breddeidræt. Det er i sidste ende her, vi fra dansk side har mest at byde ind med," siger Poul Broberg, idrætspolitisk chef i DIF.

Klassens duks

Forskere fra det europæiske netværk for forskning i idrætsdeltagelse, MEASURE, præsenterede på Play the Game 2011 de nyeste tal, der sammenligner idrætsdeltagelse i Europa. Tallene fra de mere end 20 medvirkende lande bekræfter Danmarks førerposition, når det gælder deltagelse:

Mere end 70 pct. af danskerne er aktive mindst én gang om ugen. Yderligere ligger Danmark forrest, når det gælder idrætsdeltagelse i foreninger. Her er Danmark det eneste land, hvor mere end 40 pct. af den voksne befolkning er medlem af en idrætsforening.

Unikt for Danmark er samtidig, at kvinderne er mere idrætsaktive end mændene. I de andre medvirkende lande er det stadig mændene, der toppe.

I det hele taget ligger de skandinaviske lande foran resten af Europa på breddeidrætsområdet, i særdeleshed i forhold til lande i Syd- og Østeuropa. Derfor peger en

fortsættes...

Stor interesse for dansk spillelicens

I alt 43 spillerselskaber har indsendt en formel ansøgning til Spillemyndigheden under Skat om at få en licens til den liberaliserede del af det danske spillemarked efter nytår, når andre udbydere end Danske Spil for første gang får mulighed for lovligt at få en tilladelse til at udbyde en række spil som online væddemål, casino og poker.

"Vi er overraskede over de mange ansøgere. Der er en virkelig stor interesse for at udbyde spil lovligt i Danmark," siger chefkonsulent Morten Rønde fra Spillemyndigheden til Jyllands-Posten.

Med den store interesse er der således lagt op til, at Danske Spil får massiv konkurrence på reklamemarkedet efter nytår. Danske Spil vil fortsat have monopol på blandt andet lotto, skrabespil og heste-væddeløb. Til gengæld kommer den nye spillelovgivning til at betyde premiere på lovligt udbud af onlinecasino og -poker til danske spillere, ligesom der bliver massiv konkurrence om spillernes gunst på markedet for bookmaking.

I første omgang vil Spillemyndigheden kun udstede etårige licenser med mulighed for forlængelse til en femårig licens.

Udøvere er uenige om anti-doping

Diskussion om udøverrettigheder i et effektivt anti-dopingsystem er blevet anledning til uenighed i udøvernes egne rækker.

Emnet var bl.a. til debat på Play the Game 2011, hvor generalsekretæren for de tyske basketballspilleres organisation, Jonas Baer-Hoffmann, argumenterede for, at systemet skal tage større hensyn til udøvernes rettigheder. Han pegede på, at et ineffektivt system – testmæssigt og juridisk – får lov til at veje for tungt i forhold til overtrædelse af udøvernes rettigheder.

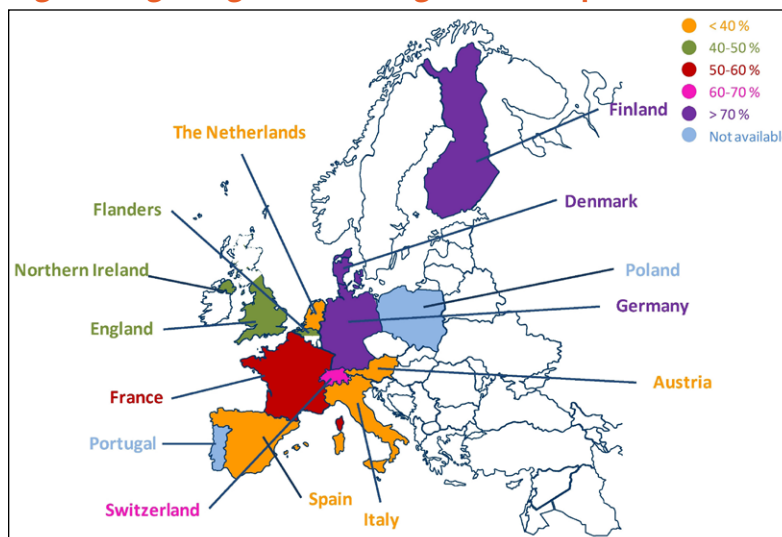
Holdningen står i kontrast til den officielle udmelding, der kom efter de internationale atleters forum under Den Internationale Olympiske Komité, IOC, i oktober. Budskabet til IOC fra arbejdsgruppen for anti-doping var, at der på en række områder skal være skærpede krav på anti-dopingområdet.

Også i Danmark har debatten om udøvernes rettigheder over for en effektiv dopingbekæmpelse været anledning til debat i den seneste tid.

Direktøren for Danske Elitesportsudøveres Forening, Mads Øland, foreslog tidligere i oktober, at eliteudøvere skal være fritaget for dopingkontrol i deres ferier.

Et forslag, som hurtigt blev afvist af Danmarks Idræts-Forbund og Team Danmarks aktivkomité, der har ti tidligere eliteidrætsudøvere som medlemmer, og som bl.a. rådgiver Team Danmark i forhold til eliteidrætsanliggender.

Figur 1: Ugentlig idrætsdeltagelse i Europa

Danmark er med blandt de bedste, når det gælder idrætsdeltagelse. Svagere står det sydlige Europa. Kilde: Scheerder et al. (2011), *Understanding the Game. Sport Participation in Europe*

af personerne bag MEASURE-netværket, professor på området for idrætspolitik, Jeroen Scheerder fra Katholieke Universiteit Leuven i Belgien, på, at den skandinaviske tilgang til breddeidræt bør danne inspiration for andre lande:

"Hvorfor ikke forsøge at implementere en skandinavisk model i de her Middelhavslande og i Østeuropa? Østeuropa har f.eks. ingen 'sport for all'-politik nu, så det er svært for dem. Måske de skulle se, hvad der sker i resten af Europa, hvor man har større succes med at styrke breddeidrætten," sagde Jeroen Scheerder til Idan efter sin præsentation på konferencen.

Danmarks bedste salgsvare

Også Mogens Kirkeby, der er præsident for den internationale breddeidrætsorganisation, International Sport & Culture Association (ISCA), oplever, at Danmark på breddeidrætsområdet kan noget, som andre lande kan bruge.

"Udgangspunktet, vi har i Danmark, er vældig attraktivt for alle de medlemmer, vi har. Det gælder både i forhold til mængden af aktive og niveauet for frivillighed, kvantitativt og kvalitativt," siger Mogens Kirkeby.

Derfor er det også vigtigt at overveje, hvordan Danmark skal profilere sig på den internationale politiske idrætsscene, mener Poul Broberg.

"Vi synes, det er tåbeligt, hvis man som kulturminister ikke søger at profilere sig på breddeidrætsområdet. Når jeg taler med mine internationale samarbejdspartnere, spørger de store lande – England, Tyskland, Spanien og Frankrig – ikke til events og medaljer. Dét er vi jo bare undermålere. De taler om, hvordan det kan være, at vi får så mange børn til at deltage i idrætslivet, og hvorfor vi samtidig har så stor en del af de voksne, der er idrætsaktive. Vi

siger derfor til kulturministeren: Hvorfor ikke profilere det?"

Breddeidræt på den politiske dagsorden

Men selv om Danmark med breddeidrætten har et produkt, som det er værd at overføre til andre lande, kan Danmark ikke alene sætte det på den politiske dagsorden. Ifølge Poul Broberg er det nødvendigt med et tæt samarbejde mellem de forskellige EU-lande, der ønsker, at breddeidrætten får en mere fremtrædende rolle på den europæiske politiske dagsorden.

Men der åbner sig en særlig mulighed, når EU og medlemslandene i forbindelse med det kommende formandskab retter blikket mod Danmark, vurderer Mogens Kirkeby:

"Nu kommer der et EU-formandskab til Danmark. Det er jo et fantastisk idrætspolitisk udstillingsvindue. Der vil være

fortsættes...

MEASURE-netværket

MEASURE-netværket er startet af en gruppe af forskere i idrætsdeltagelse fra Katolieke Universiteit Leuven i Belgien og Mulier Insitute i Holland.

Netværket består af forskere på breddeidrætsområdet fra mere end 20 lande i Europa, herunder også fra Danmark. Fra Idan, som har stået for undersøgelsen 'Danskernes sports- og motionsvaner', deltager Maja Pilgaard og Henrik H. Brandt.

MEASUREs formål er bl.a. at forbedre adgangen til pålidelige data om idrætsdeltagelse, at øge forståelsen for forskelle i idrætsdeltagelse mellem lande, og at øge den politiske interesse for idrætsdeltagelse.

Læs mere om MEASURE-netværket på www.measuresport.eu.

Foto: Time Harden/Play the Game

Jennings og Weinreich deler pris

Traditionen tro uddelte Play the Game på Play the Game 2011 en pris, som gives til folk, der har ydet en enestående indsats for at styrke de etiske værdier i sporten. Prisen gik i år til de undersøgende freelance-journalister Jens Weinreich fra Tyskland og Andrew Jennings fra England.

Begge har gennem mere end et årti været førende i at afdække korrupsion og dårlig ledelse i FIFA og andre internationale idrætsorganisationer trods stor modstand fra sportens ledere, og ofte også fra kollegaer i sportsjournalistikken.

"De er altid blevet beskyldt for at overdrive problemerne i FIFA, men det seneste år har vist, at de snarere underdrev," sagde Idans direktør, Henrik Brandt som begrundelse for at tildele de to prisen.

"De ikke kun søgte, men fandt også dokumentationen. Det er en stor bedrift, der har været helt grundlæggende for hele verdens opfattelse af FIFA i dag," sagde Henrik Brandt, der også fremhævede, at begge gennem årene aktivt har delt deres viden og understøttet kolleger, der ville tage undersøgende sportsjournalistik op.

Mens Andrew Jennings er kendt i en bred kreds for sine skarpe angreb på IOC og FIFA, arbejder Jens Weinreich primært for tysksprogede medier. Læs de to journalisters blogs på www.transparencyin-sport.org og www.jensweinreich.de.

Move2011: Mere fysisk aktivitet i EU

Bevidstheden om behovet for at sikre adgang til fysisk aktivitet for alle spillede en stor rolle på ISCA's konference 'Move', der blev afholdt den 19.-23. oktober i Paris.

Det var i høj grad idræt og fysisk aktivitet i et sundhedsperspektiv, der var i centrum, og konferencen viste, at fysisk aktivitet får større opmærksomhed i det europæiske nu end tidligere.

EU's direktør for sundheds- og forbrugerpolitik, Despina Spanou, fortalte bl.a. om en udvikling på EU's sundhedsområde, der går mod større fokus på fysisk aktivitet fra tidligere at have haft et primært fokus på ernæring.

Fra den canadiske breddeidrætsorganisation ParticipACTIONs præsident, Kelly Murumets, lød budskabet om også at have politisk fokus på de langsigtede investeringer i sundhed frem for kun at se på den økonomisk korte bane.

mulighed for at profilere den facon og den ide, som vi har med breddeidrætten i Danmark. Der vil være mulighed for at spejle den mod de udfordringer og løsninger, man har i andre lande. Den dialog kan alle; både ministre, europaparlamentarikere, breddeorganisationer eller andre sektorer deltage i. Det drejer sig om at finde den fælles mission. Hvad er det, vi vil?"

Han understreger derfor også vigtigheden af samarbejdet mellem organisationer, institutioner og politikere i Danmark, hvis det skal have en effekt. Første skridt er taget med breddeidrætskonferencen [Sportvision2012](#), som afholdes i marts (se kalenderen).

EU skal fortælle den positive historie

En satsning på breddeidræt giver ifølge Mogens Kirkeby og Poul Broberg EU mu-

lighed for at satse på et positivt idrætsprojekt ved siden af velkendte internationale udfordringer som bekæmpelse af matchfixing, doping og korrupsion i sporten.

"Det vil være en helt fantastisk god idé for et europæisk samarbejde at bruge kræfterne på det her frem for så at sige at spille alle penge og kræfter på at være politiker for de problemer, der opstår i en anden del af idrætten," siger Mogens Kirkeby.

Det åbner for spørgsmålet om, hvad der bør være kernen i EU's arbejde med idrætten, hvis det ikke er regulering, der skal have den største fokus. Fra Jeroen Scheerder er budskabet, at EU har en vigtig rolle at spille som brobygger. EU skal hjælpe med at overføre elementer og viden fra lande, som har en stærk breddeidræt og høj idrætsdeltagelse til lande, hvor de områder står svagere.

Den organiserede idræt er under pres i Europa

Udgivelsen 'Understanding the Game. Sport Participation in Europe' fra MEASURE, som blev præsenteret på Play the Game 2011, giver et overblik over idrætsdeltagelsen i Europa og de tendenser, der præger den brede idræt.

Tallene viser store forskelle i idrætsdeltagelsen i Europa med høj deltagelse mod nord og lav mod syd og øst. Hvor Danmark, Tyskland og Finlands ugentlig idrætsdeltagelse f.eks. er på over 70 pct., ligger lande som Spanien og Italien i bund med en deltagelse på under 40 pct. (se figur 1, side 5). Samtidig er der ligheder på andre områder. I stort set alle lande dominerer motionsidrætter som løb, gang, cykling (ikke transport), svømning og fitness.

Traditionelt set har fokus været på den organiserede idræt, men de fleste voksne europæere dyrker ikke organiseret idræt. Derfor er der ifølge professor Jeroen Scheerder fra Katholieke Universiteit Leuven behov for at se nærmere på organiseringen af idræt i Europa. Han oplever bl.a., at forskellige former for løb uden for foreningerne tiltrækker mange:

"Folk løber bogstaveligt talt væk fra sportsorganisationerne for at deltage i de mere sporadisk organiserede initiativer og events. De kan være involverede bare for én dag, og så er der måske en anden mulighed ugen efter. Det er initiativer med en lavere tærskel for deltagelse," siger Jeroen Scheerder, der peger på behovet for flere indgange til idrætten, hvor der ikke stilles høje krav til de idrætslige færdigheder.

I det hele taget skal den tidligere model for europæisk idræt (se figur 2 med trekantmodellen), der kun har fokus på konkurrence- og topidræt, ændres til en model for idrætten,

som også prioriterer bredde- og motionsidræt (se figur 3 med kirkemodellen).

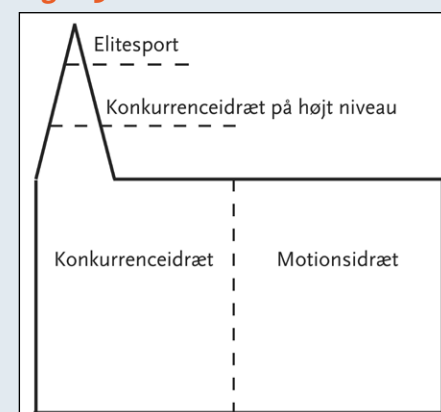
Hent udgivelsen 'Understanding the Game. Sport Participation in Europe' på www.measuresport.eu.

Idan foreslog efter IOC-kongressen i København i februar 2010 en international dansk satsning på breddeidræt. Læs kommentaren 'Danmarks gyldne chance i international idrætspolitik' på idan.dk.

Figur 2: Trekantmodellen

Figur 3: Kirkemodellen

Kilde: Scheerder et al. (2011), *Understanding the Game. Sport Participation in Europe*

Sportshøringer bag lukkede døre

Ikke kun visse internationale idrætsforbund har problemer med åbenheden.

Et flertal i den tyske Forbundsdags sportsudvalg anført af regeringspartierne CDU/CSU og FPD besluttede den 26. oktober at lukke dørene for møderne, som hidtil har været åbne for offentligheden.

Beslutningen møder kritik i flere medier og fra oppositionen anført af Socialdemokraterne, der kalder den en 'usportslig manøvre' på et politikområde, hvor der netop er brug for mere åbenhed.

"Det er særligt utroværdigt at ville sikre maksimal åbenhed i forhold til dopingbekæmpelse og sportskorruption og samtidig lukke af for offentlig rapportering, når det gælder ens eget politiske arbejde," hedder det i en pressemeddelelse.

Lukningen af udvalget ses af nogle som en reaktion på flere kritiske rapporter, der bl.a. har rejst spørgsmål ved flere af udvalgsmedlemmernes engagement og arbejdsindsats under møderne. Men den tyske journalist Jens Weinreich peger også på, at flere udvalgsmedlemmer har formelle poster i tysk idræt og derved repræsenterer interesser, der kan finde en åben debat om sportspolitik ubekvem.

Eksempelvis er initiativtageren til lukningen, CDU'eren Klaus Riegert, samtidig næstformand i delstaten Baden-Württembergs store gymnastikforbund.

På det sidste åbne udvalgsmøde den 28. september var Play the Games internationale chef, Jens Sejer Andersen, som omtalt i sidste nyhedsbrev inviteret til at tale på en høring Tysklands muligheder for at bekæmpe korruption i sport.

Jens Sejer Andersen fremhævede her, at korruption i sport ikke kun er knyttet til enkeltpersoner uden moral. Det er i lige så høj grad knyttet til de store summer, der cirkulerer i internationale idrætsorganisationer uden for tilstrækkelig intern eller ekstern kontrol.

Samtidig nævnte Jens Sejer Andersen muligheden for et internationalt anti-korruptionsagentur, men understregede også, at det vigtigste er at tage initiativer, der bekæmper alle former for korruption på nationalt og internationalt niveau og at få et styrket samarbejde mellem sporten, regeringer og andre interessenter.

Estádio Municipal de Aveiro i Portugal rangerer lavest i opgørelsen over stadionudnyttelse. I 2010 rykkede den lokale klub S.C. Beira-Mar op i den bedste række, men trækker stadig kun 4.000 tilskuere pr. kamp.

Prestigebyggerier til mega-events står halvtomme

Mange stadions opført til megaevents som OL og fodbold-VM står halvtomme tilbage, når hverdagen melder sig, viser en ny Idan-undersøgelse. Der er brug for et opgør med ressourcspildet, lyder opfordringen.

Af Søren Bang, Idrættens Analyseinstitut

De er spektakulære rammer for idrættens største events og ofte fotogene ikoner for begivenhederne. Men i realiteten venter en alt andet end glamourøs hverdag mange af de stadions, som bliver opført i forbindelse med sportens største megaevents.

Oftestår de prægtige stadionbyggerier tilbage som synlige monumenter over tomme politiske løfter om at gøre byggerierne til et varigt aktiv for det lokale idræts- og kulturliv, når megaeventen er draget videre til næste villige værtsland. En del ender som tunge økonomiske klodser om benet på lokalsamfundene.

De store udfordringer med efterbrugen af mange af sportens største stadionbyggerier fremgår af en undersøgelse, som Idan gennemfører i samarbejde med Play the Games internationale netværk. På Play the Game-konferencen i København viste Idan de første resultater om efterbrugen af foreløbig 75 stadions, der er opført eller opgraderet i forbindelse med sportens største megaevents fra OL til de store fodboldslutrunder, Commonwealth Games og en række kontinentale mesterskaber,

herunder blandt andet Asian Games.

Undersøgelsen fokuserer på de seneste 10-15 års investeringer i milliardklassen. Indtil videre er det lykkedes at indhente data fra 65 stadions i 20 lande, som i løbende priser har kostet cirka 13,1 milliarder dollars at opføre. Det svarer til 201,5 mio. dollars pr. stadion i gennemsnit.

Der er stor spredning i byggeomkostningerne: Mens regningen på Cape Town Stadiums, der blev opført til VM i fodbold i Sydafrika i 2010, nærmede sig 600 millioner dollars, kostede det 25,9 millioner dollars at opgradere Baba Yara Stadium i Ghana inden Africa Cup of Nations i 2008.

Ring udnyttelse af EM-stadions

Men det er i forhold til stadionudnyttelsen, at man finder de mest iøjnefaldende resultater.

Centralt i Idans undersøgelse står således et simpelt indeks, der angiver forholdet mellem det enkelte stadions kapacitet og det samlede antal tilskuere, som overværede kampe og andre arrangementer i 2010. Opgørelsen, der endnu ikke er komplet, dokumenterer markante

fortsættes...

Foto: Tine Harden/Play the Game

Beskeden OL-effekt i London

Økonomen Stefan Szymanski satte på Play the Game 2011 spørgsmålstegn ved, hvor meget OL i London 2012 faktisk vil udvikle Londons fattige, østlige forstæder. OL berører kun en lille del af det østlige London, og de cirka 10.000 forventede nye job på det 2,5 kvadratkilometer store olympiske område rækker ikke langt i et område med to mio. indbyggere fordelt over 500 kvadratkilometer. Værdien af legene afspejler sig også kun moderat i værtskommunernes huspriser, som er et af de få relativt sikre mål på den økonomiske effekt op til legene. Ifølge det seneste skøn ligger den ekstra værdi, som OL har bidraget til områdets boligmarked, på cirka 1,4 milliarder pund – rundt regnet 12 milliarder kr. Det er et tal, der ifølge Szymanski bør sættes op imod de samlede offentlige OL-investeringer på 9,3 milliarder pund (cirka 80 milliarder kr.), og som viser, at et OL set med økonomiske øjne ikke står mål med de offentlige investeringer i dem. "For at vinde sådanne events byder regeringer ind med enorme summer. Men de private gevinster vil sandsynligvis være små. Ikke at der ikke er nogen gevinster, men de er ikke så store som de offentlige udgifter," siger Stefan Szymanski.

Når fodbold bliver politisk

Da det arabiske forår var på sit højeste i Egypten, og egypterne demonstrerede på Tahrir-pladsen i Cairo, spillede byens fodboldfans en vigtig rolle i optøjerne, fortalte den prisvindende journalist og ekspert i Mellemøsten, James M. Dorsey på Play the Game 2011. Forholdet mellem fans fra byens største fodboldklubber, Al Ahli og Zamalek, har været præget af voldelige sammenstød, men da kampen om landets styring tog til, ændrede arvesjendeforholdet sig. De to klubbers fans stod sammen og organiserede protesterne og opgøret med landets leder, Hosni Mubarak. Ifølge James M. Dorsey var fansenes aktioner et eksempel på den politisering af fodbolden, som er i Egypten. Her har stadionernes lægter været slagmark for politiske erklæringer om f.eks. kvinderettigheder, etniske og religiøse rettigheder blandt især Cairos to topklubbers fodboldfans.

forskelle på, hvor mange gange de enkelte stadions kunne fyldes med deres samlede antal besøgende.

I tabellen indgår primært stadions bygget til fodboldslutrunden EURO 2004 i Portugal suppleret med enkelte andre stadions som Atlantas nedskalerede OL-stadion fra 1996. Atlanta fik kritik for at nedskalere det olympiske stadion til et baseballstadion med plads til 48.000 tilskuere efter OL, men hjemmebanen for Atlanta Braves topper klart listen over stadions med god udnyttelse ved gennem 2010 at have tiltrukket 52 gange så mange tilskuere som stadionkapaciteten på 48.000.

I bunden finder man flere portugisiske stadions opført til EM-slutrunden i 2004, som i 2010 kun formåede at tiltrække tilskuere svarende til 1-2 gange stadionkapaciteten. Eksempelvis lykkedes det i 2010 blot at få i alt 53.000 tilskuere lokket ind på Estádio Dr. Magalhães Pessoa, i Leiria. Stadion er da også blevet en alvorlig finansiel byrde for bystyret, som uden held har prøvet at afhænde byggeriet for 63 mio. euro – 27 mio. euro under opførelsesprisen.

I Köln fremhævede Henrik H. Brandt og Jens Alm, der har stået for undersøgelsen på Idan, fem konklusioner på arbejdet:

- Uden en aftale med en højtprofileret lejer eller operatør vil den økonomiske bæredygtighed være alvorligt i farezonen.
- Eksisterende idrætsfaciliteter er ofte bedre tilpasset de lokale behov og vil være hårde konkurrenter til stadions bygget til en enkeltstående event.

I Polen og Brasilien vil nye stadions stå halvtomme efter slutrunderne, vurderer Ian Nuttall.

- Skøn over regionale og lokale behov efter eventen bør være realistiske og ikke båret af følelser, som det ofte er tilfældet i dag.
- Det kan være nødvendigt at nedskalere eller tilpasse stadionbyggeriet efter eventen.
- Mottoer som 'visioner for fremtiden' dækker ofte over, at der reelt ikke foreligger gennemtænkte forretningsplaner for de store anlæg efter arrangementerne.

Flere 'hvide elefanter' på vej

Men intet tyder på, at der bliver færre 'hvide elefanter' i fremtiden. Ifølge den engelske stadionekspert Ian Nuttall, der talte på Play the Game 2011 i Köln, glimrer det nye nationalstadion i Warszawa, der er opført til Euro 2012 i Polen/Ukraine, ved sin mangel på noget, der blot minder om en holdbar forretningsplan. Og perspektiverne for VM i fodbold i Brasilien tegner ikke lysere. F.eks. opgrade-
fortsættes...

Uddrag af Play the Games World Stadium Index 2010*

Stadion	Kapacitet	Tilskuere	Udnyttelsesindeks
Turner Field, Atlanta (USA)	48.000	2.510.119	52,3
Sapporo Dome, Sapporo (Jap)	42.328	1.965.944	46,4
Estádio da Luz, Lissabon (Por)	65.647	1.205.866	18,4
Stade de Suisse, Bern (Sch)	32.000	509.994	15,9
Estádio do Dragão, Porto (Por)	52.000	769.495	14,8
Peter Mokaba Stadium, Polokwane (SA)	45.500	654.500	14,4
Athens Olympic Stadium (Græ)	69.618	754.903	10,8
Estádio D. Afonso Henriques, Guimarães (Por)	30.029	280.166	9,3
Esprit Arena (Tys)	55.400	476.900	8,6
Estádio Municipal de Braga, Braga (Por)	30.154	216.503	7,2
Estádio Cidade de Coimbra, Coimbra (Por)	29.622	157.444	5,3
Ecopa Stadium, Fukuroi City (Jap)	51.349	184.296	3,6
Estádio Dr. Magalhães Pessoa, Leiria (Por)	23.835	53.078	2,2
Estádio do Bessa XXI, Porto (Por)	27.590	44.796	1,6
Estádio Municipal de Aveiro, Aveiro (Por)	30.127	33.602	1,1

* Det endelige World Stadium Indeks forventes klart i slutningen af 2011. Udnyttelsesindekset angiver det samlede antal tilskuere i 2010 divideret med stadionkapaciteten.

Foto: Tine Harden/Play the Game

Dopingafgørelse kan få danske følger

Danmarks Idræts-Forbund, DIF, overvejer ifølge Politiken at ændre sin regel om, at tidligere dopingdømte udøvere som udgangspunkt ikke kan udtages til OL, selv om de har udstået deres dopingstraf.

DIF's udmelding kommer som reaktion på, at CAS i en principiel voldgiftskendelse underkendte IOC's regel om, at udøvere med en udelukkelse for doping på over seks måneder ikke må deltage i de først følgende olympiske lege.

Den amerikanske olympiske komité, USOC, som førte sagen mod IOC i CAS, opfatter reglen som en urimelig dobbeltstraf, der samtidig strider mod det internationale anti-dopingkodeks, som forbyder at operere med andre sanktioner end dem, kodekset giver hjemmel til.

Omvendt har IOC forsvaret reglen med, at den har til formål at sikre de olympiske værdier mod truslen fra doping og afskrække mulige deltagere ved OL fra at bruge doping.

Det argument afviser CAS. I sin kendelse slår CAS fast, at udelukkelsen fra OL reelt har karakter af dobbeltstraf og dermed strider med de internationalt harmoniserede sanktioner under WADA, som IOC selv har tilsluttet sig.

Hård konfrontation om FIFA

For første gang i Play the Games små 15-årige historie sad der repræsentanter fra FIFA i konferencsalen, da FIFA's nyudpegede kommunikationschef, Walter de Gregorio, sammen med medierådgiveren Bernd Fisa med kort varsel dukkede op for at følge debatten om FIFA og good governance på konferencens sidste dag.

FIFA's tilstedeværelse gav samtidig anledning til konferencens hårdeste meningsudveksling, efter at den britiske journalist Andrew Jennings i et indlæg havde sammenlignet toppen af FIFA med en mafiaorganisation bestående af grådige 'svindlere' og samtidig udpegede FIFA-repræsentanterne i salen.

"Hvorfor bruger FIFA penge på dyre advokater for at afværge offentliggørelsen af dokumenter," spurgte Jennings direkte henvendt til De Gregorio med henvisning til, at FIFA ved at betale en kompensation hidtil har formået at tilbageholde akterne i den såkaldte ISL-sag, der angiveligt dokumenterer bestikkelse af navngivne sportsledere for 141 mio. schweizerfranc.

Foran en fyldt sal tog Walter De Gregorio mikrofonen og svarede, at sammenligningen var respektløs over for både FIFA og mafiaens mange ofre.

Efterfølgende sagde den tidligere redaktør på den schweiziske avis Blick, at han internt i FIFA stiller 'svære spørgsmål', ligesom De Gregorio lovede, at han ville takke ja til at diskutere FIFA på næste Play the Game-konference om to år.

Foto: Mark Whitty/Flickr

Med 2,5 mio. tilskuere i 2010 ligger Turner Field i Atlanta øverst i Play the Games stadionindeks.

rer og moderniserer den nordlige provinsby Fortaleza sit stadion til 65.000 siddende tilskuere, selv om de to lokale fodboldhold yderst sjældent trækker mere end 20.000 tilskuere.

"Der kan blive spillet et lokalopgør, måske afholdt nogle få koncerter på stadion. Men det vil ikke blive nogen bæredygtig forretning. Et nyt 'Cape Town' er i støbeskeen," konkluderede Ian Nuttall med henvisning til Cape Towns VM-stadion fra 2010, der står tilbage som et symbol på overflødig stadionbyggeri.

Det politiske ansvar

Politisk rejser den dårlige stadionudnyttelse spørgsmålet om regeringerne og de internationale idrætsorganisationers medansvar for det globale ressourcspild.

I Köln advarede den tyske viceindrigsminister Cornelia Rogall-Grothe skarpt mod tendensen til, at værtsbyer eller regioner belaster deres økonomier med overdimensionerede stadionanlæg uden noget fremtidsperspektiv.

Men det er også skidt for sporten og dens organisationer, som hun mener bør dæmpe de opskruede facilitetskrav, så også mindre lande med begrænsede ressourcer og stadionbehov kan byde ind på store sportsbegivenheder uden at ødsle med ressourcerne. Eksempelvis kræver UEFA i forbindelse med EM i 2016 ni stadions, hvoraf to skal have en kapacitet på minimum 50.000, tre skal have plads til mindst 40.000 tilskuere og fire have en kapacitet på minimum 30.000. FIFA stiller endnu højere krav.

"Det vil være velkomment, hvis de internationale sportsorganisationer ville revidere deres værtskrav tilsvarende, for eksempel

i forhold til tilskuerkapaciteten på sportsarenaerne. Det er ikke strengt nødvendigt, at hver eneste værtsland for en sportsbegivenhed matcher eller overgår den forrige vært og sætter endnu højere standarder. Det er et område, hvor ikke kun værtsområder, men også de internationale sportsorganisationer må handle," sagde Cornelia Rogall-Grothe.

Stil krav om reel bæredygtighed

Hendes opfordring mødte i Köln opbakning fra Ian Nuttall, som ganske vist havde en vis forståelse for, at FIFA takker og bukker, når værtslande står i kø for at iscenesætte fodbold-VM i stadigt mere spektakulære rammer. Men samtidigt fremhævede han, at overflødige stadionprojekter til 500

fortsættes...

World Stadium Index

Idan undersøger i disse måneder sammen med Play the Games internationale netværk den konkrete efterudnyttelse af store stadionanlæg, som er bygget i anledning af kommende internationale megaevents.

Undersøgelsen fokuserer udelukkende på stadionanlæg og ikke på andre byggerier i anledning af de store mesterskaber.

Researchen stilles senere på året til rådighed for offentligheden på www.playthegame.org for at give alle mulighed for at bidrage med yderligere informationer og skabe et overblik over og indsigt i efterbrugen af og motiverne bag de massive milliardinvesteringer i nye stadionanlæg i kølvandet på store megaevents. Idans koordinator på undersøgelsen er analytiker Jens Alm.

EU-bevilling til Play the Game

Idan/Play the Games projekt 'Action for Good Governance in International Sports Organisations' var blandt 12 af i alt 106 ansøgninger, som i oktober fik tildelt støtte fra EU-Kommissionens idrætskontor til såkaldt 'forberedende foranstaltninger', der skal bane vejen for EU's fremtidige strategi på idrætsområdet.

"Kommissionens bevilling på i alt 198.000 euro til Play the Game og de syv involverede samarbejdspartnere rummer dels en erkendelse fra officielt hold af idrættens alvorlige problemer med korruption, dårlig ledelse og utilstrækkeligt demokrati, dels en anerkendelse af Play the Games arbejde med at sætte disse problemer til konstruktiv debat. Med bevillingen får vi i de kommende to år mulighed for i samarbejde med en gruppe absolutte eksperter på feltet fra seks forskellige lande mulighed for at komme med en række bud på, hvordan idrættens internationale organisationer kan komme til at fungere mere tidssvarende," siger direktør Henrik H. Brandt fra Idrættens Analyseinstitut/Play the Game.

Ekspertgruppen vil analysere de ledelsesmæssige strukturer og den demokratiske praksis i en række internationale idrætsorganisationer og komme med forslag til, hvordan man kan sikre bedre ledelsesskik i organisationerne i fremtiden.

Idrætsvaner igen under lup

Hvilke former for motion og sport dyrker vi i Danmark? Hvor gør vi det? Hvor ofte? Hvorfor? Hvorfor ikke? Og hvilke forhold spiller ind på vores valg eller fravalg af motion og sport?

Ca. 4.000 børn i alderen 7-15 år og 9.000 voksne modtager i disse dage et brev med et omfattende spørgeskema om deres motionsvaner- og sportsvaner. Med økonomisk støtte fra foreløbig Danske Gymnastik- og Idrætsforeninger, Danmarks Idræts-Forbund, Lokale & Anlægsfonden og Dansk Firmaidrætsforbund har Idrættens Analyseinstitut fået mulighed for at foretage en ny analyse af danskernes motions- og sportsvaner som opfølgning på en tilsvarende undersøgelse fra 2007.

SFI Survey står for den praktiske del af dataindsamlingen, mens Idrættens Analyseinstitut i de kommende år vil stå for analysen, den idrætspolitiske perspektivering og formidlingen af resultaterne.

Undersøgelsen er for bl.a. idrætsorganisationer, kommuner og foreninger et uhyre væsentligt redskab i forhold til at udvikle de bedst mulige strategier, programmer og rammer for at understøtte befolkningens mulighed for at dyrke sport og motion.

mio. dollars i sidste ende kan trække ressourcer fra eksempelvis skole- og hospitalsbyggerier.

Efter Ian Nuttalls mening bør sportsorganisationer som IOC, UEFA og FIFA derfor overveje at stille krav til den økonomiske og samfundsmæssige bæredygtighed af faciliteterne ud over deres krav om miljømæssigt bæredygtige løsninger.

Det behøver ikke være kompliceret, skal man tro den engelske sportsøkonom Stefan Szymanski. I forhold til OL kan IOC blot ændre sine regler for den 'auktion', som udvælgelsen af værtsbyer og værtslande ifølge Szymanski er udtryk for.

"Det er uundgåeligt, at regeringer vil kæmpe mod hinanden om at vinde 'auktionen', så måden at ændre systemet på er at ændre på reglerne. I stedet for at lade folk byde ind med noget, der er samfundsmæssigt spild – f.eks. at smide milliarder af dollars ud på overflødige 'hvide elefanter' – så få dem til at byde ind med noget, der er samfundsmæssigt værdifuldt. F.eks. kunne vi tildele OL til det land, som har haft den største vækst i sportsdeltagelsen inden for de seneste 10 år. Spørgsmålet er kun, hvad det er for interne politiske hensyn, der afholder IOC fra gøre noget så simpelt og indlysende bedre."

Foto: Carlos Ortega/Flickr

Der er bred folkelig opbakning til Rio de Janeiros værtskab for VM i fodbold og OL, men samtidig er der debat om de problemer, som værtskaberne rejser.

Brasilien oplever bagsiden af megaevents

Brasilien oplever før VM i fodbold og OL de samme problemer med tvangsforflytninger af beboere og ressourcspild, som kendes fra andre megaevents. Men problemerne kan også styrke det brasilianske demokrati.

Af Søren Bang, Idrættens Analyseinstitut

Det kom angiveligt som lidt af en overraskelse for beboerne i den fattige slumbyggeri Vila Autódromo i Rio de Janeiros udkant. Placeret midt imellem den olympiske park og olympiske landsby er kvarteret en torn i øjnene på bystyret, der vil rydde de ulovligt opførte boliger inden OL i 2016.

Men da det engelske arkitektfirma

AECON i september vandt førsteprisen i en arkitektkonkurrence om en masterplan for den olympiske park og præsenterede sine tegninger på et pressemøde, lå bydelen dér, hvor det altid har ligget. De engelske arkitekter havde endda forsynet den med nye tilkørselsveje.

Så lykkelig ender historien næppe for de cirka 3.000 beboere, for intet tyder på,

fortsættes...

Sportvision2012

19.-20. marts 2012: I anledning af Danmarks EU-formandskab afholder Kulturministeriet i samarbejde med DGI, DIF, Firmaidrætten, Anti Doping Danmark og International Sport & Culture Association konferencen Sportvision2012 i Bella Center.

Konferencen sætter fokus på breddeidrætten i Europa og nogle af de mest presserende udfordringer, der er på netop det område.

Konferencen har tre forskellige spor, som belyser hver sit område med udfordringer for breddeidrætten. Det første spor går tæt på motionsdoping, hvor fokus bl.a. er på at præsentere gode eksempler på bekæmpelse af motionsdoping. Det andet spor går tæt på frivillighed, og skal bl.a. udarbejde en række anbefalinger omkring frivillighed til politikerne. Det tredje og sidste spor ser på finansiering og sundhed med særlig fokus på de politiske muligheder i forhold til EU's sportspolitik og EU's strategi 2020.

Blandt de foreløbige talere er den danske kulturminister, Uffe Elbæk, Doris Pack, formand for Europaparlamentets komité for kultur og sport, Androulla Vassilou, EU-kommissær med ansvar for sport, og Stefan Szymanski, professor i sportsøkonomi.

Konferencen henvender sig til en række forskellige grupper, der arbejder med breddeidrætten. Det gælder bl.a. politikere, kommuner, idrætsorganisationer, læger, private udbydere af breddeidræt og internationale organisationer.

Læs mere om konferencen *Sportvision2012* på www.sportvision2012.eu.

Nyhedsbrevet Overblik
Nummer 43 - 28. oktober 2011

Udgiver:
Idrættens Analyseinstitut
Kanonbådsvej 12A
1437 København K

Telefon: 3266 1030
E-mail: idan@idan.dk
Hjemmeside: www.idan.dk

Redaktion:
Søren Bang, redaktør
soeren.bang@idan.dk

Ditte Toft, journalist
ditte.toft@idan.dk

Henrik Brandt, direktør (ansv.)
henrik.brandt@idan.dk

at kvarteret overlever. I den forbindelse er næppe nogen trøst, at beboerne i Vila Autódromo er i samme båd med mange andre tvangsflyttede borgere.

Som den amerikanske forsker Kimberly Schimmel pegede på under en debat om Brasiliens kommende værtskaber for fodbold-VM i 2014 og OL i 2016, viser et studie fra 2004, at megaevents står for cirka 20 pct. af alle tvangsflytninger på globalt plan.

Ingen løftestang for de fattige

Tvangsflytninger er således en velkendt skyggeside ved megaevents på linje med opførelsen af 'hvide elefanter', urealistiske budgetter og uindfriede politiske løfter.

Også Rio de Janeiros OL-værtskab følges til dørs af løfter om, at legene skal være med til at udvikle byen socialt. Men ifølge arkitektstuderende Isabela Ledo, der på Play the Game 2011 fortalte historien om Vila Autódromo, er der kun ringe udsigter til, at OL bliver en løftestang for byens fattigste.

I sig selv rækker den olympiske landsbys 12.000 ekstra lejligheder ikke langt i en by, hvor det akutte behov for nye boliger er mere end ti gange så stort. Desuden mangler der offentligt tilgængelige planer for, hvor folk skal flyttes hen og hvordan. Indtil videre er kun et enkelt genhusningsprojekt realiseret, siger Isabela Ledo, der vurderer, at det bliver de privatøkonomiske interesser, som kommer til at vinde mest på OL-værtskabet.

Problemer skaber ny offentlighed

Trods problemerne er der stor stolthed over, at både VM og OL kommer til Brasilien, hvilket kunne spores hos flere brasilianske oplægsholdere på Play the Game i København. Brasilien er ikke kun fremtidens land, men også nutidens, som professor Katia Rubio fra Sao Paulo sagde det.

Isabela Ledo: OL bliver ikke nogen løftestang for Rio de Janeiros fattige.

Men samtidig kan problemerne op til de to megaevents – fra bekostelige anlægsinvesteringer til risikoen for social udstødning og dårlig budgetstyring – være med at styrke den kritiske offentlighed, hvilket ironisk nok kan blive en af de mest positive sideeffekter af værtskaberne. For i modsætning til Kina, der slog hårdt ned på al kritik før OL i 2008, er Brasilien et demokrati med en kritisk presse og opposition.

"Det er første gang i vores historie, at vi ser sportsjournalister gå ind i undersøgende journalistik. Før rapporterede de kun fra fodboldkampe. Vi har gode journalister, der hver dag bringer nyheder om brugen af pengene. Det er nyt for os og meget vigtigt. Vores samfund kan udvikle sig på grund af OL og VM. Jeg håber, at de kan fremme sociale forandringer og en højere grad af medborgerskab," sagde Katia Rubio.

Trods skepsis over for de kommende events mener hun, at det for Brasilien nu handler om at løse problemerne, de rejser, på den bedste måde. Eller som journalisten Fernando Molica sagde om det kommende OL:

"Spørgsmålet er, hvordan kan legene blive til et gode for det brasilianske folk. Ikke for Brasilien i en abstrakt forstand – men for folk, som lever og bor der."

Herunder beboerne i Vila Autódromo.

Læs mere om debatterne på Play the Game 2011

På Play the Games [hjemmeside](http://www.playthegame.dk) er det muligt at finde en lang række artikler fra konferencen, der fandt sted i dagene fra den 3.-6. oktober i Köln.

Samtidig er det muligt at downloade en stor del af oplægsholdernes præsentationer, ligesom man kan se eller gense de vigtigste sessioner som on-demand video.

Herudover er der lydfiler fra en række mindre parallelsessioner og workshops. Hovedparten af disse vil senere også blive gjort tilgængelige som video.